

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Ing. Tomášem Černým ve věci

navrhovatele: **Mgr. P. Š.**, narozen xxx
bytem xxx

za

účasti: 1) **PxxxM**, IČO xxx
sídlem xxx
zastoupená opatrovníkem JUDr. Monikou Kotíkovou, advokátkou,
sídlem Zelený pruh 95/97, Praha 4 – Braník
2) **P. M.**, narozen xxx
bytem xxx

o jmenování opatrovníka společnosti

takto:

- I. **Návrh** ze dne 10. 6. 2024, kterým se navrhovatel domáhá, aby opatrovníkem společnosti PxxxM, IČO xxx, sídlem xxx, byl jmenován P. M., xxx, bytem xxx, **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Opatrovníkovi účastníka 1) JUDr. Monice Kotíkové, advokátce, IČO 66224896, sídlem Zelený pruh 95/97, Praha 4 – Braník se přiznává odměna ve výši **4 414 Kč**, která bude vyplacena účtárnou Městského soudu v Praze po právní moci tohoto usnesení.
- IV. Společnost PxxxM, IČO xxx, sídlem xxx, **je povinna** zaplatit státu na účet Městského soudu v Praze vedený u ČNB, č. ú. 19-2928021/0710, konst. symbol xxx, **VS xxx** náklady státu na jmenování jejího opatrovníka ve výši **4 114 Kč**, a to do **tří dnů** od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

1. Navrhovatel se podáním došlým soudu dne 10. 6. 2024, doplněným dne 17. 6. 2024, domáhal, aby účastník 2) byl jmenován hmotněprávním opatrovníkem účastníka 1) dle § 165 odst. 1 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále i jako „**o. z.**“). Svůj návrh odůvodnil skutečností, že dosavadní jednatel účastníka 1) byl ze své funkce odvolán pro neplnění povinností a účastník 1) momentálně nemá obsazený statutární orgán.
2. S ohledem na skutečnost, že společnost neměla v době podání návrhu nikoho, kdo by za ni byl oprávněn jednat dle § 21 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále i jako „**o. s. ř.**“), soud jí ustanovil v souladu s § 29 odst. 2 o. s. ř. opatrovníka. Opatrovník se k zaslanému návrhu nevyjádřil.
3. Z obchodního rejstříku vyplývá, že posledním jednatelem účastníka 2) byl pan BcA. M. T., nar. xxx, bytem xxx („**pan T.**“), který byl z obchodního rejstříku vymazán k 23. 10. 2023 s tím, že k tomuto dni mu také měla zaniknout funkce jednatele (*viz výpis z obchodního rejstříku*). Od tohoto dne je funkce jednatele účastníka 1) neobsazena.
4. Z obchodního rejstříku dále vyplývá, že účastník 1) má dva společníky, konkrétně navrhovatele a pana T., oba disponující s podílem ve výši 50 % (*viz výpis z obchodního rejstříku*).
5. Podle § 165 odst. 1 o. z. nemá-li statutární orgán dostatečný počet členů potřebný k rozhodování, jmenuje na návrh toho, **kdo osvědčí právní zájem**, chybějící členy soud na dobu než budou noví členové povoláni postupem určeným v zakladatelském právním

Shodu s prvopisem potvrzuje M. J.

jednání; jinak soud jmenuje právnické osobě opatrovníka, a to i bez návrhu, kdykoli se o tom při své činnosti dozví.

6. Dle § 486 o. z. (1) Soud jmenuje opatrovníka právnické osobě, která to potřebuje, aby mohly být spravovány její záležitosti nebo aby mohla být hájena její práva. (2) Opatrovníkem právnické osoby může soud jmenovat jen osobu, která splňuje podmínky stanovené pro způsobilost být členem statutárního orgánu. Přestane-li opatrovník tyto podmínky splňovat, oznámí to soudu bez zbytečného odkladu. Dozví-li se soud, že opatrovník uvedené podmínky nesplňuje, nahradí ho bez zbytečného odkladu novým opatrovníkem.
7. Podle § 187 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích (dále i jako „**z. o. k.**“) (1) Společník nebo společníci, jejichž vklady dosahují alespoň 10 % základního kapitálu nebo 10% podíl na hlasovacích právech (dále jen „kvalifikovaný společník“), mohou požádat jednatele, aby svolal valnou hromadu k projednání jimi navržených záležitostí. (2) Jestliže valná hromada není svolána do 1 měsíce ode dne doručení žádosti a nekoná se v přiměřené lhůtě, je ji kvalifikovaný společník oprávněn svolat sám; ustanovení § 184 až 186 se použijí obdobně. Náklady spojené se svoláním valné hromady nese společnost, ledaže bylo svolání zjevně neopodstatněné.
8. Podle § 198 z. o. k. (1) V případě smrti jednatele, odstoupení nebo odvolání z funkce anebo jiného ukončení jeho funkce, anebo v případě zániku právnické osoby, která je jednatelem, bez právního nástupce zvolí valná hromada do 1 měsíce nového jednatele. (3) Nebude-li jednatel zvolen podle odstavce 1, jmenuje jednatele soud na návrh osoby, která na tom má právní zájem, a to na dobu, než bude řádně zvolen nový jednatel, jinak může soud společnost i bez návrhu zrušit a nařídit její likvidaci.
9. Soud úvodem konstatuje, že návrhu ve věci samé není možné vyhovět, jelikož nejsou splněny podmínky pro jmenování opatrovníka účastníku 1), neboť navrhovatel **neosvědčil právní zájem** na jeho jmenování.
10. **Zaprvé** nelze přehlížet, že účastník 1) jako **společnost s ručením omezeným má speciální právní úpravu ve vztahu k institutu hmotněprávního opatrovníka dle § 165 odst. 1 o. z. – situaci, kdy dojde k zániku funkce jednatele**, totiž primárně upravuje § 198 z. o. k., podle něž je valná hromada povinna do jednoho měsíce zvolit nového jednatele (odst. 1) a v případě, že se tak nestane, **jmenuje na návrh osoby, která osvědčí právní zájem, nového (dočasného) jednatele soud**, jinak může společnost i bez návrhu zrušit a nařídit její likvidaci (odst. 3). Daná situace by tak neměla být řešena jmenováním opatrovníka, ale jmenováním (dočasného) jednatele. Soud má za to, že ustanovení § 198 odst. 3 z. o. k. je v tomto ohledu speciální k § 165 o. z.
11. Pokud by soud zvažoval postup dle § 198 odst. 3 z. o. k. s tím, že by chtěl společnost zrušit, pak by mohl v rámci řízení o zrušení společnosti namísto zrušení společnosti jmenovat společnost opatrovníka – jmenování hmotněprávního opatrovníka dle § 165 odst. 1 o. z. totiž přichází v úvahu tehdy, jedná-li se s ohledem na poměry konkrétní společnosti o vhodnější řešení než zrušení společnosti s likvidací (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 4. 2016, sp. zn. 29 Cdo 3899/2015, odst. 19). Soud však řízení o zrušení společnosti (či ustanovení) opatrovníka ex offio nezahájil a ani tak nehodlá učinit – neshledal, že by pro tento postup byly splněné podmínky
12. Mohou se teoreticky vyskytnout i specifické případy, kdy by mohlo být vhodnější přistoupit ke jmenování opatrovníka i před podáním návrhu dle § 198 odst. 3 z. o. k., popřípadě souběžně s ním (například v případě déletrvajícího sporu o jmenování jednatele), nicméně o takovou situaci se však v tomto případě nejedná, neboť navrhovatel neprokázal ani netvrdil takové skutečnosti, na jejichž základě by bylo možné přistoupit rovnou ke jmenování hmotněprávního opatrovníka namísto jmenování jednatele dle § 198 odst. 3 z. o. k.

13. Navrhovateli proto s ohledem na shora uvedené nesvědčil právní zájem na jmenování opatrovníka z těchto důvodů.
14. **Zadruhé** jmenování hmotněprávního opatrovníka soudem dle § 165 odst. 1 o. z. je krajním řešením (*ultima ratio*), ke kterému je možné přistoupit až tehdy, nedokáže-li se společnost s nastalou situací sama vypořádat (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 4. 2016, sp. zn. 29 Cdo 3899/2015 k obdobnému institutu jmenování jednatele soudem dle § 198 odst. 3 z. o. k.). Z tohoto důvodu také ustálená rozhodovací praxe zastává názor, že: „*Akcionář, který může postupem podle § 181 obch. zák. dosáhnout svolání valné hromady, zpravidla nemá právní zájem na jmenování chybějících členů dozorčí rady soudem podle § 194 odst. 2 a § 200 odst. 3 obch. zák.*“ (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 11. 2015, sp. zn. 29 Cdo 4235/2013). Tyto závěry lze přitom, s ohledem na podobnost obou institutů, plně aplikovat i na jmenování hmotněprávního opatrovníka dle § 165 odst. 1 o. z. (a tedy i do poměrů společnosti s ručením omezeným).
15. Promítneme-li shora uvedené do tohoto řízení, je nutné uzavřít, že **navrhovateli, který je společníkem účastníka 1) s podílem ve výši 50 %, nesvědčí právní zájem na jmenování opatrovníka.** Navrhovatel je totiž kvalifikovaným společníkem ve smyslu § 187 z. o. k. a jako takový může sám svolat valnou hromadu dle § 187 odst. 2 z. o. k., a tedy sám může tímto způsobem dosáhnout jmenování chybějícího člena statutárního orgánu. Soud je toho názoru, že v případě, kdy zde není žádný jednatel, kterého by bylo možné požádat o svolání valné hromady společnosti dle § 187 odst. 1 z. o. k., tak může bez dalšího svolat valnou hromadu kterýkoliv kvalifikovaný společník. To je dáno tím, že je zcela logické, že pokud zde není osoba, která by byla oprávněná valnou hromadu svolat (valnou hromadu svolává jednatel – viz § 181 odst. 1 z. o. k.), resp. jednatel, pak zde nemůže být žádná odezva do 1 měsíce od doručení žádosti (resp. ani není komu doručovat). Pokud je povoleno kvalifikovanému společníkovi za splnění určitých okolností svolat valnou hromadu, tedy kvalifikovaný společník je osobou, které zákon svěřuje oprávnění ke svolání valné hromady, a to bez ingerence soudu (na rozdíl od akciové společnosti viz § 368 z. o. k.), pak jsou kvalifikovaní společníci takto oprávněni sjednat nápravu sami a ingerence soudu do poměrů společnosti se proto v takovém případě jeví naopak jako nepřiměřená.
16. S ohledem na skutečnost, že účastník 1) je společností se dvěma společníky disponujícími s 50% podílem, soud závěrem upozorňuje, že ani institut hmotněprávního opatrovníka dle § 165 odst. 1 o. z. ani institut jmenování jednatele soudem dle § 198 odst. 3 z. o. k. **neslouží k řešení sporu mezi společníky**, nýbrž chrání zájmy dotčené obchodní společnosti, resp. veřejný zájem (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 4. 2016, sp. zn. 29 Cdo 3899/2015). V případě, že společnost není z důvodu nepřekonatelných rozporů mezi společníky schopna přijmout rozhodnutí o jmenování chybějících členů statutárního orgánu, je namíste postupovat podle § 93 písm. c) z. o. k. a společnost zrušit a nařídit její likvidaci (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 11. 2015, sp. zn. 29 Cdo 4235/2013 a navazující judikaturu).
17. S ohledem na to, že soud vycházel toliko z veřejných státních databází a sdělení státních orgánů (obchodní rejstřík) a nikoliv z důkazů předložených účastníky, kdy provedení důkazů předložených účastníky nebylo zapotřebí, jelikož to, zda lze návrhu vyhovět či jej zamítnout, je patrné z již zmiňovaných veřejných státních databází a sdělení státních orgánů, **soud neprováděl dokazování a rozhodl bez jednání** ve smyslu § 89 č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále i jako „**z. ř. s.**“).
18. Vzhledem ke všemu shora uvedenému soud návrh na jmenování opatrovníka účastníku 1) zamítl (výrok I.).
19. S ohledem na to, že řízení o jmenování opatrovníka právnické osobě lze zahájit i bez návrhu, nemá v souladu s § 23 z. ř. s. žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.).

20. Jelikož bylo ve věci samé již rozhodnuto, náleží JUDr. Monice Kotíkové, opatrovníkovi účastníka 1) jmenovanému dle § 29 odst. 2 o. s. ř., odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění účinném do 31. 12. 2024 (dále i jako „**AT**“).
21. **Odměna** za úkony dle advokátního tarifu byla určena podle § 9 odst. 4 a § 7 bod 5 AT, když opatrovník zastupoval účastníka 1) a učinil jeho jménem jeden úkon právní služby (převzetí věci). Za to mu náleží odměna ve výši **3 100 Kč**.
22. Jako **náhrada hotových výdajů** byl opatrovníku přiznán jedenkrát režijní paušál podle § 13 odst. 3 AT ve výši **300 Kč**, neboť se při zastupování jednalo o jediný úkon právní služby (převzetí věci).
23. Opatrovník je dále veden v evidenci plátců **DPH**, proto mu k odměně a náhradě hotových výdajů náleží i DPH ve výši 21 %, tedy **714 Kč** (21 % z 3 400 Kč). **Opatrovníkovi tak celkem náleží částka ve výši 4 114 Kč** (3 100 Kč + 300 Kč + 714 Kč) (výrok III.).
24. Výrok IV. je odůvodněn § 148 odst. 1 o. s. ř., neboť stát má podle výsledku řízení právo na náhradu vynaložených nákladů, v daném případě představovaných odměnou opatrovníka. Obchodní korporace je zavinila tím, že neustanovila statutární orgán, bylo tedy nutné ustanovit opatrovníka, proto jí byla uložena povinnost tyto náklady státu uhradit.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **lze** podat odvolání do **15 dní** od jeho doručení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Nebude-li povinnost uložená v tomto rozhodnutí splněna dobrovolně, může být vykonána donucením orgánem státní moci.

Praha 22. ledna 2025

Mgr. Ing. Tomáš Černý
samosoudce